

Universitätsbibliothek Paderborn

**Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis
Prædicatorum**

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Forma abiura[n]di omne[m] h[a]eresim generaliter ab eo qui est suspectus habitus de h[a]eresi viole[n]ter.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

omnes ecclesias illius ciuitatis, vel loci, in quo siēda est abiuratio antedicta, suspendendo omnes sermones ciuitatis, vel loci pro die illa ad abiurationē huiusmodi assignata, & monebitur populus in ecclesiis antedictis, q̄ veniat ad sermonem Episcopi, vel Inquisitoris in causa fidei faciēdū, & quod habebunt indulgentiam confuerat.

Prouideat etiā Inquisitor, q̄ interim faciat fieri vnam vestem habētem duas pecias ante, & retro ad modum secularis religiosorū, sine capucio tamen, in qua sint dua crucis de pano croceo, uno ante, & alia retro, longitudine triū palmarum, & latitudine duorum, facientque parati locum, seu sedem in alto in populi medio, vt stet abiurandus taliter, quod a populo videatur.

Adueniente b aut̄ die præfixa, & factō sermone per Episcopū, vel Inquisitorē, legentur culpe publice ipsius abiurandi per notariū, vel religio sum, vel clericum aliquem; propter quas abiurādus est suspectus habitus de hæresi violenter.

Quo c̄ factō dicetur si b̄ sic per Episcopū, vel Inquisitorem: Fili, ex his quā recitata sunt te commissi, nos te habemus suspectum de hæresi violenter, propter quā de iure tu es vt hæreticus condemnandus; Consideres ergo, & attendas quē dicam tibi: si tu vis ab huiusmodi hæresi, vel hæresibus sic resilire, quod velis eas hic nunc publicè abiurare, & poenitentiam, quam tibi iniungemus patienter sustinere, Ecclesia, & Nos tanquā Vicarij Christi, recipiemus te ad misericordiā; sed iniungemus tibi poenitentiam, quam bene poteris tolerare, & absolvemus te a sententia excommunicationis, qua teneris inuolutus, & poteris saluus fieri, & habebis gloriam in futurum. Si autem nolueris abiurare, nec poenitentiam sustinere, statim trademus te brachio sacerulari, & insimul perdes animam, & corpus. Quid igitur vis, abiurare, & saluari; vel renuis abiurare, & damnaberis? Si dixeris, nolo abiurare, & in hoc sterterit; tunc tradetur curia sacerulari per modum infra expressatum in decimo modo processum fidei terminandi. Si autem dixerit quod vult, ponetur liber Euangeliorum apertus coram eo, & abiurabit omnem hæresim per modum, qui sequitur.

Forma abiurandi omnem hæresim generaliter, ab eo qui est suspectus habitus de hæresi violenter.

<sup>Suspectus
violenter ab-
iurat genera-
liter omnem
hæresim.</sup>

¹⁷⁶ Ego talis, de tali loco, talis diœcesis, in iudicio personaliter constitutus coram vobis venerabilibus dominis N. Episcopo talis ciuitatis, & fratre N. Inquisitore hæreticæ prauitatis in terris talis domini, a sancta Sede Apostolica specialiter delegato, sacrosanctis Euangelij positis corā me, etq; proprijs manibus corporaliter p̄metactis, iuro me credere corde, & profiteor ore, illam sanctam fidem catholicam, & Apostolicam quam sacrosancta Romana Ecclesia tenet, profiteretur credit, predicit, atque docet: & consequenter abiuro, abnego, & reuoco omnē hæresim ex-

A tollētē se aduersus sanctā Romanā, & Apostoliā Ecclesiā, cuiuscunq; sectā fuerit, vel erroris.

Item, iuro me credere corde, & profiteor ore, quod sic, & sic, explicetur articulus catholicus, contrarius illi hæresi, de qua ipse qui abiurat est suscep̄. Etius habitus violenter: vt verbī gratia, si est suscep̄. Etius habitus de virginitate Beatae Mariae Mariæ Domini Nostrī Iesu Christi, dicit sic.

Item iuro, me credere corde, & profiteor ore, quod gloria Beata Maria Mater Domini Nostrī Iesu Christi fuit toto tempore vita sua semper virgo, ante partum, & in partu, & post partum; & consequenter abngeo, reuoco, & abiuro illam nefandissimam hæresim, qua falsa, ac mendaciter assuerat, quod mater Domini Nostrī Iesu Christi aliquando non fuit virgo, sed quod ante partum, in partu, vel post partū fuit corrupta, & amisit virginitatem, de qua hæresi sum vobis dominis prædictis suspectus habitus violenter: Et si de pluribus hæresibus est suspectus habitus, non tantum de una, abiurabit quemlibet articulus singillatim per modum statim dictum.

Item iuro, quod nūquam prædicta hæresi, seu hæresibus adhesi, nec adhæreco de praesenti, nec C credidi, nec credo; licet propter culpam meū, & his, quā male egi, vos me habeatis, & merito suspectū de huiusmodi hæresi, seu hæresibus, quod illi, seu illis crediderim corde firmo.

Item, iuro, & promitto, quod prædictam hæsim nunquam dogmatizabo, nec prædicabo, nec docebo: immo si vñquam fuerio aliquē, quilla hæresi sit infectus, teneat seu doceat, vel alia qualecumque, quod vobis dominis Episcopo, & Inquisitori, seu alicui vestrum seu vestris Vicariis, vel alteri eorum vel successoribus vestris, citius quam commodē potero, dentucieabo.

Item iuro, & promitto, quod talia, & talia, ex D primantur illa, quā egi seu dixi, propter quā ex culpa mea habetis me suspectum de dicta hæresi violenter, deinceps nunquam faciam, vel dicam; nec quod siant, operam dabo.

Item iuro, & promitto, quod omnem penitiam, quam mihi iniungere volueritis pro prædictis, pro viribus adimplebo, nec contraueniā in aliquo: sic me Deus adiuvet, & ista Euangelia sacrosancta. Quod si contra abiurata vel iurata fecero in futurum, diabolo instigante (quod Deus auerterat) penitē de iure relapsis debitis, nunc pro tūc me obligo, & adstringo, quatenus illis ferias, cum legitimē constiterit me contracſisse.

E Sit cautus notarius, quod inserbit in actis, quod dicta abiuratio est facta per talen tanquā per habitum suspectum de hæresi violenter, ut si probaretur abiurans relapsus judicaretur, & ut res talis traderetur brachio sacerulari.

Prædicta abiuratio fiat (vt dictū est alias) in vulgarī, vt à vulgaribus captiatur, nisi freret tantū coram personis ecclesiasticis, & ipse abiurans latinum intelligeret competēter, tunc enim posset fieri in latino. Si autē prædictus abiurans abiuraret in secreto, hoc est, i camera Episcopi vel Inquisitoris, seu in palatio Episcopi, vel Capitulo canonico, vel i tratum religiorum, nihil minus

Inquisitorum cum Commentarijs.

497

Hinc per modum præhabitus abiurabit.

- 177 Facta autem prædicta abiuratione, Inquisitor statim ibi publice poterit abiuratum informare per hanc verba, vel similia in cœtu. Charissime, tu hereles, de quibus habebaris merito suspectus violenter, vt debuisti, in forma consueta Ecclesia abiurasti: & in hoc bene fecisti; caueas tamen ibi quod non facias contra antedictam a te factam abiurationem, incidendo in aliquam haeresim qualecumque generaliter, seu alias: nam scias de certo, quod sicut te obligasti sine villa mihi ferocia tradidis brachio faculari, ultimo suppicio feriendus: quare consulo quod sis cautus.
- Quibus sic actis, absoluat eum a sententia excommunicationis, de qua est suspectus habitus violenter, quod incidet in heresis superadictis unde sicut haeticus, cum redit, & abiurat, est a sententia excommunicationis absoluendus: quia omnis haeticus est excommunicatus, iuxta cap. Excommunicamus, 1. & 2. de haere. & etiā iuxta c. Ad abolendam in principio: Sic talis, de quo agitur, cum sit ut haeticus condemnandus, vt dicum est prius, postquam abiurauerit, est ab excommunicationis sententia absoluendus: absoluatur ergo per hunc modum.

Forma absoluendi ab excommunicatione.

NAM dicitur Psalmus; Deus misereatur nostri, vel alius; quo diēto addetur, Kyrie elei, Christe eleif. Kyrie eleif, Pater noster. Et ne nos inducas, &c. Salutum fac seruum tuum, &c. Dominus vobiscum, &c.

Oremus.

PRAETENDE Domine famulo tuo dexterae celetis auxiliū, vt te toto corde perquirat, & quod digne postulat, assequatur.

Oremus.

PRÆSTA quossumus Domine huic famulo tuo dignum pœnitentia fructum, vt Ecclesiæ tuae sanctæ, a cuius integritate fidei deuiauerat delinquentendo, dono tua gratia reformetur. Per Christum dominum nostrum. Amen. Et post addat sic: Ego auctoritate Apostolica, qua fungor in hac parte, absolu te a sententia excommunicationis maioris, qua fueras innodatus, pro eo quia talia contra fidem commisisti, propter quæ habitis fuisti suspectus de heresi violenter, & restituo te sacramentis Ecclesiæ. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti Amen.

Et si fuerat citatus responsurus de fide, & quia pensaret contumaciter comparere, fuerat excommunicationis vinculo innodatus, in qua steterat per annum animo pertinaci, & propter hoc ut suspectus de heresi violenter, & ut haeticus condemnandus ab ista excommunicatione absoluetur in speciali, que fuit sententia hominis, & non iuris, dicēdo sic: Ego auctoritate Apostolica, qua fungor in hac parte, absolu te a vinculo excommunicationis maioris, qua per me fueras innodatus, pro eo quia citatus legitimè responsurus de fide, renueas contumaciter comparere: & restituo te sacra

A mentis Ecclesia. In nomine Pattis, &c.

Qua abolitione facta seretur sententia seu pœnitentia per modum tenoris sequentis.

Forma ferendi sententiam, siue iniungendi pœnitentiam ei, qui fuit habitus suspectus de heresi violenter.

NOs N. Episcopus talis ciuitatis, & Frater N. Inquisitor haeticæ prætitatus, in terris talis domini, a sancta sede Apostolica specialiter delegatus.

ATENTENTES, quod tu talis de tali loco, talis diecesis, fuisti nobis delatus de talibus, & talibus, fidem sanctam tangentibus, exprimantur illa, & quod nos processimus ad informandum nos super illis, ut iustitia suadebat, & meritis processus diligenter examinatis, & omnibus actis, & actitatis in causa præsentis, inuenimus te talia, & talia commississe, explicentur illa: Ea propter, & non immrito de tali heresi, explicetur illa, te suspectum violenter habentes, fecimus te ut rater suspectum omnem haeresim generaliter, publice abiurare, prout nobis mandant canonicae sanctiones. ^{† c. Ecclesiæ.} Sane cum secundum eadem canonica instituta omnis talis sit ut haeticus cōdemnandus, & tu saniori consilio inhaerendo, & ad contumaciam gremium sanctæ matris Ecclesiæ redeundo, abiuraueris, ut præmittitur omnem haeticam prauitatem: propter quod absoluimus te a sententia excommunicationis, qua ut obnoxius Dei Ecclesia astrictus merito tenebas, si tamen de corde vero, & fide non ficta reuersus es ad Ecclesiæ unitatem; idcirco deinceps inter penitentes compataberis, ad misericordię sumum te sacro sancta Ecclesia recipiente de presenti. Verū quia indignatum valde existit offensas diuinæ ^{† c. Vergen-} conniuentib. oculis imputatis petrare, & iniurias hominū castigare: cum grauius sit diuinam quam humanam lēdere maiestatem: & ne finita crimina incrementum existat alijs delinquendi, & ut tu officiaris cautor in futurum, ac minus proclius reddaris in posterum ad prædicta seu similia committenda, & ut in futuro seculo leuius patiaris: Nos Episcopus, & Inquisitor præfati præhabito in & super his sano ac maturo consilio peritorem; sedentes pro tribunali more iudicium iudicantium, habentes præ oculis solum Deum, & sanctæ fidei irrefragabilem veritatem, sacro sanctis Euangelij positis coram nobis; ut de vultu Dei iudicium nostrum prodeat, & oculi nostri videant æquitatem, te talem in nostra præsencia personaliter constitutum, hac die & hora tibi in antea assignatis, sententialiter per modum, qui sequitur condemnamus, seu potius pœnitentiamus.

In primis quod statim induaris super omnes vestes, quas defers, veste liuida, ad modum scapularis monachi sine capucio facta, ante & retro habente crucis de panno croceo lōgitudinis trium palmorum, & laitudinis duorum: quam vestē deferre habeas super omnes vestes alias p

Vestis pœnitentialis.

Ii tantum